

KIVONAT
NAGYKOVÁCSI NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZAT KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK
2024. MÁRCIUS 21-ÉN MEGTARTOTT
NYÍLT KÉPVISELŐ-TESTÜLETI ÜLÉSE JEGYZŐKÖNYVÉBŐL

NAGYKOVÁCSI NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZAT
KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK
24/2024. (III. 21.) HATÁROZATA

Tárgy: Döntés az Öregiskola Közösségi Ház és Könyvtár 2023. évi beszámolójának elfogadásáról

Nagykovácsi Nagyközség Önkormányzatának Képviselő-testülete az Öregiskola Közösségi Ház és Könyvtár 2023. évi beszámolóját az előterjesztés melléklete szerinti tartalommal elfogadja.

Határidő: azonnal

Felelős: intézményvezető

Kiszelné Mohos Katalin
polgármester

Grégerné Papp Ildikó
jegyző

Öregiskola Közösségi Ház és Könyvtár

Beszámoló 2023

Összeállították: Az Öregiskola szakmai munkatársai

Intézményvezető: G. Furulyás Katalin

Az Öregiskola Községi Ház és Könyvtár integrált intézmény, közművelődési és közgyűjteményi (könyvtári-helyismereti) feladatokat lát el. Önkormányzati alapítású és fenntartású intézmény, amely munkáját éves költségvetésének jóváhagyásával, az elfogadott vezetői-szakmai programja jóváhagyásával, éves munkaterv alapján (a tevékenységét szabályozó jogszabályi környezet szerint) látja el, éves tevékenységéről beszámoló segítségével ad számot.

1. Vezetői összefoglaló

Az Intézmény 2023-as működése a szakmai feladatokra szabott költségvetése jó infrastrukturális, a könyvtári szakmai beszerzések tekintetében jó költségvetési keretekben, a közművelődés területén korlátozott feladatfinanszírozási keretek között ment végbe.

Az első negyedéven, 2023. március 31-ig (2022.november 22-től, elrendelte a Nagykovácsi Nagyközség Önkormányzata képviselő-testületének 119/2022. (XI. 21.) számú határozata) az energiaválság miatt, a helyi takarékosági előírásoknak megfelelően tömbösített nyitvatartással szolgáltattunk. A Kossuth utca 78. szám alatti főépületben, így a könyvtárban is a héten három napon (kedd-szerda-csütörtök) voltunk nyitva. A Faluház minden nap a lakosság és a közösségek rendelkezésére állt. Az 56-os Emlékszoba (Kossuth utca 64.) zárva tartott. A könyvtári nyitvatartás óráinak száma nem csökkent mert „tömbösítettük” a nyitvatartást, ezeken a napokon 10-19, illetve 18 óráig voltunk nyitva. Minden állandó klub, kör, közösség helye megmaradt, senkit nem kellett eltanácsolni. Március 31. óta ez a korlátozás megszűnt, a hét minden napján használhatja a lakosság az épületeket közösségi célra.

Az Energetikai korszerűsítés indulásának elhúzódása a második félévben nehezítette a tervezésünket.

A működésünk alapmutatói elérték a pandémia előtti helyzetet, sőt mindkét terület (közgyűjteményi és közművelődési tevékenység-közösségek-részvevők száma) erősebb használatot mutat.

A rendezvények, programok esetében azonban nem. Ezek száma csökkent, ennek több oka van. Egyrészt a bizonytalan idejű bezárás miatt nem mertünk kapcsolódni a Déryné-programba, másrészt a drágább produciókat nem mertük lekötni a kérdéses időszakra. Ami működésünktől független, sajnálatos tendencia, hogy a produciók ára a pandémia elmúltával drasztikusan emelkedett. Az első évben még valamelyest a Köszönjük Magyarországnak! program kompenzálta a helyzetet, sok előadást ezen keresztül ingyen le tudtunk hívni, de ez a program sajnos befejeződött.

Foglalkoztatás

2020. november 1. óta a munka törvénykönyve szerinti foglalkoztatásban dolgozunk, a korábbi közalkalmazotti foglalkoztatási keret megszűnt.

2022. január 3-án állt munkába Reiss Borbála, aki a közművelődés területén dolgozik, de az intézmény egész működésére jó rálátással bír. 2021 novemberétől a két közművelődési területen dolgozó munkatárs kezdeményezte, hogy munkaviszonyukat négyórásra módosítsuk, azóta is ebben a formában alkalmaztuk őket. A 2023-as évben az egyik négyórás művelődésszervező tartós betegsége miatt nagyon sok helyettesítésre volt szükségünk. 2023 november 9-én kölcsönös megegyezéssel megszűnt a határozatlan idejű munkaviszonya ennek a művelődésszervezőnek, azóta az adventi nagyobb eseményeknél, illetve a nagyobb rendezvényeknél megbízási jogviszonyban találtunk kiegészítő munkatársat.

Az intézmény működésének jogszabályi környezete

A terület jogi környezete jelentősen nem változott, ezért korábbi anyagok átemelésével mutatjuk be.

Az önkormányzati törvény (2011. évi CLXXXIX. tv. Magyarország helyi önkormányzatairól) 13. § 7. pontja rögzíti a helyi önkormányzati feladatok között a kulturális szolgáltatás, különösen a nyilvános könyvtári ellátás biztosítása; filmszínház, előadó-művészeti szervezet támogatása, a kulturális örökség helyi védelme; a helyi közművelődési tevékenység támogatása. Az ún. kulturális törvény (1997. évi CXL. törvény) határozza meg a könyvtári és a közművelődési feladatok körét az önkormányzatok számára. A nyilvános könyvtárak feladatait a törvény 55.§-a konkrétan, egységesen szabályozza. A nyilvános könyvtárak jegyzékébe felvett könyvtáraknak az itt nyilvántartott feladatok mindegyikét el kell látni. A

törvény (2017-es törvénymódosítása óta) a közművelődési feladatok ellátását a település lélekszámához mérten szintezi. Az alapszolgáltatások közül minden településen kötelező: a **művelődő közösségek** létrejöttének elősegítése, működésük támogatása, fejlődésük segítése, a közművelődési tevékenységek és a művelődő közösségek számára helyszín biztosítása. Ezek mellé választható a többi felsorolt alapszolgáltatásból, a mi településméretünkön még két feladat. Az intézmény programjait, lehetőségeit, adottságait figyelembevéve a település közművelődési rendeletbe még további 4 alapszolgáltatás felvételét javasoltuk.

Ezek:

- a közösségi és társadalmi részvétel fejlesztése,
- az egész életre kiterjedő tanulás feltételeinek biztosítása,
- a hagyományos közösségi kulturális értékek átörökítése feltételeinek biztosítása,
- az amatőr alkotó- és előadó-művészeti tevékenység feltételeinek biztosítása.

Az önkormányzat által támogatott közművelődési feladatok:

- a) a helyi társadalom kulturális önszerveződő tevékenységének erősítése
- b) a település sajátos kulturális fogyasztástervezéséhez igazodva (agglomerációs fekvés, az új költözők magas aránya) széleskörű programkínálat nyújtása
- c) az iskolarendszeren kívüli, öntevékeny, önképző tanfolyamok, életminőséget és életésélyt javító tanulási lehetőségek megteremtése; az informális és a nonformális tanulás lehetőségeinek megteremtése, ismeretterjesztő alkalmak szervezése
- d) a település kulturális értékeinek, hagyományainak feltárása, megismertetése (különös tekintettel a település német nemzetiségi múltjára), helytörténeti gyűjtemény működtetésével, helytörténeti munkák megjelentetésével, digitális archívum működtetésével
- e) az egyetemes, a nemzeti, a nemzetiségi kultúrák megismertetése, a különböző kultúrák közötti kapcsolatok kiépítése és fenntartása, a Német Nemzetiségi Önkormányzat és közösségei kulturális eseményeinek segítése
- f) a települési nagyrendezvények méltó megszervezése, megemlékezés a nemzeti és helyi ünnepekről
- g) a szabadidő kulturált és művelődési célú eltöltéséhez, az igényekhez alkalmazkodó rendezvények szervezése, a helyi művelődési, művészeti és közösségi élet segítése, anyagi és infrastrukturális lehetőségeinek megteremtése
- h) az ismeretszerző, az amatőr alkotó, művelődő közösségek tevékenységének támogatása;
- i) a képző-, ipar- a népművészet hagyományos tevékenységeinek gyakorlásához tanfolyamok, bemutatók és kiállítások szervezése, fellépési alkalmak biztosítása

j) a különböző életkorú és értékrendű civil közösségek művelődési szándékainak igény és lehetőség szerinti segítése

k) az ifjúság kulturális életének fejlesztése, érdekérvényesítési, művelődési kezdeményezéseik segítése

l) a helyi társadalom struktúráját figyelembevéve széleskörű, igényes gyermekprogramok és családi programok szervezése

m) az életkor-, érdeklődés-, élethelyzet szerint szerveződő klubok, körök tevékenységének támogatása

Az intézmény munkájának keretét ezek a törvényi előírások, illetve a helyi közművelődési rendelet adják.

Stratégiai céljaink változatlanok

Az Öregiskola ismertségért sokat tettünk, a korlátozottságok ellenére (a tömbösítés, a bezárás idejének kiszámíthatatlansága) törekedtünk a programkínálat kiegyenlítetttségére.

További lépéseket tettünk másik kiemelt célunk felé, hogy az Öregiskola (munkatársai, tevékenységszerkezete, kommunikációja) legyen kreatív, lendületes, nyitott, igényes, megbízható, elkötelezett és mindenekelőtt közösségi.

Úgy a tömbösítés alatti munkaszervezés, mind pedig az Energetikai korszerűsítés csúszása miatt is szükség volt a munkatársak rugalmasságára, alkalmazkodási képességére. Az előttünk álló időszakban, a felújítás alatt is szükség lesz erre. A Száva utcai ideiglenes helyszín, a külső rendezvények szervezése office háttér nélkül új helyzetet hoz létre.

Az Öregiskola-díj megalapításával, kategória rendszerének és az értékelés szempontrendszerének kidolgozásával, az Öregiskola Baráti Kör tervezésével és az Öregiskola Akadémiai Estek sorozattal is az a stratégiai célunk, hogy az intézmény mellé elkötelezett, kultúrabarát közösséget szervezzünk, egyfajta törzsközönseget fejlesszünk ki.

Belső-külső kommunikáció

A belső kommunikáció

A belső kommunikáció formáiban nem változott. A Hétindító értekezlet, a termék beosztását tartalmazó Google naptár, a munkatáblák, Messenger csoportok állnak változatlanul rendelkezésünkre. A tömbösített nyitvatartás után javult a belső kommunikáció helyzete, több alkalom adott az információ átadására, véleménycserére.

A külső kommunikáció

Információs tevékenység – Kommunikáció a közösségeinkkel, közönségünkkel

Az intézmény összefoglalva az alábbi rendszeres tájékoztató tevékenységeket végezte:

- folyamatosan érezzük a személyes tájékoztatás igényét, a közönségünk egy része igényelné, hogy rendszeresen minden programról kapjon tájékoztatást, ezt kapacitás és GDPR gondok miatt eddig nem sikerült megoldanunk, ha a csapat kiegészül, és újra a normál intézményi működéshez tudunk visszatérni, akkor tervezzük a Hírlevél újraindítását
- plakátok, szórólapok készítése, elhelyezése a település hirdető felületein és az intézmény hirdetőabláján
- tájékoztatás intézményünk működéséről, programjainkról a Tájéolóban
- intézményi honlapjaink, Facebook oldalunk és saját YouTube-csatornánk fenntartása, működtetése, folyamatos megújítása
<https://www.oregiskola.hu/>
<http://www.nagykovacsikronika.hu/>
<https://www.facebook.com/nagykovacsiolegiskola>
<https://www.youtube.com/channel/UCVspcf13YzxaOj9piF6SeOA>
- Helyismereti hírek közzététele a Nagykovácsi Helytörténeti Értesítő nyomtatott és online, letölthető formátumú kiadványaiban
<https://www.oregiskola.hu/kiadvanyok/>
- megjelenés a heti önkormányzati hírlevélben és az önkormányzati honlapon
www.nagykovacsi.hu
- programjaink megjelentetése a Buda Környéki Televízió programajánlójában, a BKTV YouTube csatornáján

Kapcsolattartás, együttműködés

- együttműködés a község intézményeivel, egyházakkal, civil szervezetekkel
- együttműködési megállapodás a Nagykovácsi Kispatak Óvodával
- a civil szervezetek vezetőivel való folyamatos kapcsolattartás
- szakmai együttműködés a járási, a Pest vármegyei közművelődési intézményekkel
- kapcsolattartás az NMI Művelődési Intézet Kft-vel és a Magyar Népművelők Egyesületével
- közös fórum szervezése a Budakörnyéki Önkormányzati Társuláshoz tartozó közművelődési intézményekkel

- csatlakozás a Kultúrházak éjjel-nappal országos közművelődési akcióhoz, „Mindennap értéket adunk”
- az Országos Széchényi Könyvtárral
- a Hamvas Béla Pest Megyei Könyvtárral
- a Pest vármegyei és budapesti könyvtárakkal
- a könyvtárközi kölcsönzésben együttműködő partnerekkel
- a Szirén adatbázist használó könyvtárakkal
- a Petőfi Irodalmi Múzeummal
- PEMEKSZ-tagság
- a helyi könyves szolgáltatókkal, csoportokkal (Tandem Könyv és Kávé, Olvasóklubok)
- az MKE Helyismereti Szekcióval, Mennyeiné Várszegi Judit, Bodor Edit
- Bányászati Dolgozók Szakszervezetével
- Budakeszi Tájház, Nádas Anna, Bednárík János
- Ferenczy Múzeum Szentendre, Sz. Tóth Judit, Dr. Ottományi Katalin
- Országos Szabó Ervin Könyvtár, Budapesti Gyűjtemény, Sándor Tibor
- Országos Széchényi Könyvtár, Oktatási és Humánerőforrás- fejlesztési Osztály, dr. Hangodi Ágnes
- PEMEKSZ- a Pest megyei Könyvtárosok Szervezete, Kogler Ágnes, Soldevilla Katalin
- Pilisi Szénbányászat, Óvári Sándor, Sági Balázs
- Pilisszentiváni Helytörténeti Egyesület, Ziegler Ágota
- Solymár, Jablonkay-gyűjtemény, Jablonkay Mária, dr. Tóth Piroska
- Természetvédők Turista Egyesülete Domoszlai Erzsébet

Az intézmény arculata, logóhasználat

A 2020-ban tervezetett logónkat következetesen használjuk. Díjainknál, ajándékainknál, szóróanyagainkban, plakátjainkon szerepeltetjük. Ezek folyamatosan bevonultak az intézmény és remélhetőleg a lakosság életébe.

Változatlanul kiemelt feladatunk az integrált intézmény két funkciójának együttes megmutatása, a közkedvelt Öregiskola elnevezés égisze alatt. Az intézmény megismerésének igyekeztünk sok formát adni. A vásárok tartása, Depónia fogadóóra, a csere-bere programok stb. részünkről egy találkozási lehetőséget ígérnek az intézménnyel.

Az Energetikai korszerűsítés után a három telephely összetartozásának kommunikációjára több figyelmet szeretnénk szentelni. Egyértelműen megjeleníteni az Öregiskola intézményi elnevezést mindhárom telephelyen.

A pandémiában általánossá váló kommunikációs eszközök, pl. ablakok-vitrinek használata nagyon sikeres. Az emlékévben a Petőfi Sándor János vitéz művéhez készült, gyerekeknek

szóló kultúrról befogadható kiállítással kedveskedtünk. A kivitelezés Bérces Erika munkatársunk alkotása.

2. Közművelődési tevékenység

Személyi feltételek:

Dienes Beáta közművelődési szakember, szakirányú végzettséggel
Diószeghy Tünde kulturális mediátor, 2023. november 9-ig
Reiss Borbála közművelődési munkát közvetlenül segítő munkatárs
Görgényi Gábor kulturális rendezvényszervező, technikus, gondnok
Bérces Gáborné takarító, dekorációs munkák

A személyi feltételeink jelenleg megfelelőek, azonban két munkatársunk is közel áll a nyugdíjhoz, más ismert okok miatt is előre látható, hogy rövidesen a terület működésére új kollégát kell keresnünk. Félő, hogy egy jelentős generációváltás megy végbe, és a rendelkezésre álló bérkeret nem lesz vonzó a fiatalabbaknak.

Tárgyi feltételek:

A közművelődési funkció három szintéren osztható.

A Kossuth utca 78. az állandó programok és a rendezvények helyszíne. Jó felszereltséggel, jó technikával, jó közművekkel tudunk itt dolgozni, de a könyvtári beázások sajnos sokat rontottak az épület állagán és megjelenésében.

A Faluház állapota egyre elkésőbb, külső megjelenése az utcai-főtéri front oldaláról vállalhatatlan, belsőleg jobb állapotban van. A nagy kert, a száletli miatt az épület külső állapota ellenére hatalmas szakmai hasznot hajt. Hétfőtől vasárnapig használható, hétközben szinte folyamatosan teltház van. Az Öregiskola Faluház telephelye jelentős bevételt termel.

Az 56-os büszkeségpont használhatósága jelentősen korlátozott, a korábbi években már ismertetett szempontok, tények miatt. Az épület külső megjelenése nagyon sokat romlott, nagyon fontos a homlokzati rekonstrukció, amelyre reményeink szerint az Energetikai korszerűsítés keretében sor kerülhet.

Művelődő közösségek tevékenysége

Az Öregiskola alapító okiratba foglalt közművelődési alapszolgáltatása a művelődő közösségek létrejöttének elősegítése, működésük támogatása, fejlődésük segítése, a közművelődési tevékenységek és a művelődő közösségek számára helyszín biztosítása.

Ennek az alapfeladatnak megfelelően 2023-ban **38 művelődő közösség** működött az Öregiskola kötelékében. Ez azt jelentette, hogy a **Faluházban** és az **Öregiskolában** (Öregiskola kistermében, nagytermében és kézműves műhelyében) is **átlagosan 200-200 látogató** fordult meg hetente a klubok, körök összejövetelein.

A 2022-es beszámolóban 34 állandó klubról, közösségről adhattunk számot, ehhez képest a 2023-as 38-as szám 6 közösségnyi változást takar: 2 foglalkozásunk megszűnt, ellenben 4 új szerveződött! A koronavírus járvány után indult, 9-14 éves korosztályt megcélzó fotószakkör nem váltotta be a hozzá fűzött reményeket, ezért ősztől szakkör formájában megszűnt, de a foglalkozásvezető kreatív fotós workshopok formájában folytatja a tevékenységet, és már az adventi időszakban is lebonyolított egy sikeres cianotípiá workshopot a kézműves műhelyünkben. A másik gyerekfoglalkozás, amely kikerült az Öregiskola kínálatából, szintén a kisiskolásoknak szólt: a Helen Doron Angol Nyelviskola az Öregiskolából a Nagykovácsi Általános Iskolába tette át az óráit 2023 őszén, nem titkoltan amiatt a tény miatt, mert a 2023-as év során folyamatosan tervezett felújítás miatt nem érezte biztosítottnak a helyszínt. Továbbra is aktív a kapcsolatunk a nyelviskola vezetőjével, és szívesen térnek majd vissza a Faluházba órákat tartani, amint véget ér az intézmény felújítása.

Az új közösségek közül kettő a gyerekek (elsősorban a kisiskolás korosztály) számára kínál lehetőséget a szabadidő tartalmas eltöltésére: Karádi Zsófia építész **Archi-Lab – Építs szabadon!** elnevezésű komplex foglalkozásain a gyerekek változatos technikákkal építenek, modelleznek, építészettörténeti játékokat játszanak. Dávid-Szabó Eszter jógaoktató **gyerekjoga** óráin pedig a feszültség levezetésére és a test átmozgatására nyílik lehetőség. A hosszú évek óta folyamatosan működő hatha jóga órával együtt így tulajdonképpen bármilyen korú érdeklődő találhatott magának jógaórát a Faluházban.

Elsősorban a közép- és székporú, népdalok iránt érdeklődő látogatóink kapcsolódtak be Jóna Renáta kezdeményezésébe, a **Bagolyasszony dúdoló** névre keresztelt dalkörbe. 2023 első felében még csak heti egy, ősztől viszont már heti két alkalommal gyűlnek össze az Öregiskola kézműves műhelyében az énekelni szerető hölgyek és urak.

Szintén két alkalom áll rendelkezésére azoknak a székporúaknak, akik táncolni szeretnének! 2023 októberében indult **senior örömtánc** foglalkozásunk, amelynek vezetője, Silingi Judit már az elején azt javasolta, hogy legyen egy délelőtti és egy délutáni alkalom is, hogy mindenki megtalálhassa azt az időpontot, amely kedvezőbb számára. Ez, a kimondottan az idősebb korosztály számára kitalált közösségi mozgásforma más európai országokban

mintegy 45 éve működik. Magyarországon 2016 óta folyamatosan alakulnak csoportok, 2023-ban pedig Nagykovácsi is felkerült arra a listára, amely országsszerte felsorolja azokat az intézményeket, ahol okleveles szeniortánc oktatók tartják a táncfoglalkozásokat (<https://www.szeniortanc.hu/helyszínek/>). Nagy öröm számunkra, hogy Nagykovácsi idősei aktívan bekapcsolódnak az új kezdeményezésekbe, és az örömtáncal párhuzamosan sikeresen működik a korábban indított senior székes torna csoportunk is, Tóth Sára mozgásterapeuta szakértő koordinálásával. A lelkes tagságnak köszönhetően szépkorúink a 2023-as Varázskastély családi fesztiválon is bemutatták tevékenységüket, és már készülnek az 2024-es fellépésre is, az örömtáncosokhoz és a német nemzetiségi táncosokhoz, a Grosse Kowatscher Runde tagjaihoz hasonlóan.

ÖREGISKOLA
KÖZSÉGEK

SZENIOR ÖRÖMTÁNC
MOZGÁS - ÖRÖM - AGYTORNA

Fákház
Tisza utván tér 7.

október 13.
péntek délután 10.00 órától
hétfő délután 11.00 óráig

Dorabonni Judit
szeniortánc oktató
0620349630
judit.sze.abonni@gmail.com

Csoportos, közösségi tánc
ZENÉS, KÖNNYED MOZGÁS,
ELŐZETES TÁNDTUDÁS NÉLKÜL.

Változatos zene, többféle táncforma:
körtánc, sortánc, páros tánc, ölé tánc

Örömtánc tevékenység, jó hangulatú
közösség

Jóhatáson hat a testre, a lélekre és
a szellemre

Háveli az állóképességet, erősíti
az izmokat, az étterét

Javítja az ízületi és mozgásszervi
problémákat, az egyensúlyéréket

Segít a demencia és az Alzheimer-kór
megelőzésében, fejleszti a memóriát

A részvétel ingyenes!

Szeretettel várunk Mindenkit most alakuló közösségünkbe,
melyhez folyamatosan lehet csatlakozni!

Hozz magaddal egy kényelmes váltócipőt és innivalót!

A szenior örömtánc csoport indulását hírül adó plakátunk, 2023 októberéből

A foglalkozásokon túli aktivitás több közösségre is jellemző, így például a sakk-klub és a pingpongklub is megmutatta magát szélesebb közönség előtt is: 2023 áprilisában Dorozslai Erik klubvezető **Nagykovácsi 2023. évi sakkbajnokságát**, Kriesch György klubvezető pedig a **VI. Amatőr Pingpong Bajnokságot** szervezte meg Nagykovácsiban.

Nagykovácsi 2023. évi sakkbajnoksága – Hont László partiban, 2023. 04. 29.

2023-ban a következő közösségeknek biztosítottunk helyszínt az Öregiskola termeiben:

	Közösség neve	Szakmai vezető	Alkalmak	Helyszín
1.	ÚJ! Archi-Lab – Építs szabadon!	Karádi Zsófia	heti 1	Kézművesműhely
2.	Az én Pódiumom	G. Furulyás Katalin	változó	Öregiskola
3.	Baba-mama klub	Poór-Bagyinszki Diána	heti 1	Faluház
4.	ÚJ! Bagolyasszony dúdoló	Jóka Renáta	heti 2	Kézművesműhely
5.	Crosskovácsi SE alapozó edzés	Gerely Gábor	heti 1	Faluház
6.	Darts klub	Görgényi Gábor	heti 1	Öregiskola
7.	Erdőjáró klub/Jó ebédhez jár a séta	Szabó Gábor	havi 1	külső helyszín
8.	Firka alkotókör gyerekeknek	Payer Kati	heti 2	Kézművesműhely
9.	1048. Greszl Ferenc Cserkészcsapat – lányok csapata	Szelényi Nóra	heti 1	Faluház
10.	Grosse Kowatscher Runde - Német nemzetiségi tánc	Klein Ferenc	heti 1	Öregiskola
11.	ÚJ! Gyerekjóga	Dávid-Szabó Eszter	heti 2	Faluház
12.	Hatha jóga	Jurás Éva	heti 1	Faluház
13.	Helen Doron angol nyelvtanfolyam	Magyar Anita	heti 2	Faluház
14.	Kékharisnya olvasóklub	Klekner Bíbor	havi 1	Faluház
15.	Kerámiafoglalkozás családoknak	Kiss Julianna	heti 2	Kézművesműhely
16.	Kerámiafoglalkozás felnőtteknek	Kiss Julianna	heti 1	Kézművesműhely
17.	Kerámiafoglalkozás gyerekeknek	Kiss Julianna	heti 1	Kézművesműhely
18.	Kreatív fotós szakkör	Bajári Lilla	heti 1	Kézművesműhely
19.	Linum Vocal kamarakórus	Fazekas Ágnes	heti 1	Faluház
20.	Logiscool foglalkozások	Késmárki-Benedek Judit	heti 2	Faluház
21.	Pékdomb	G. Furulyás Katalin	változó	Öregiskola
22.	Petanque foglalkozások	Görgényi Gábor	változó	Öregiskola udvara
23.	Pingpongklub	Kriesch György	heti 1	Öregiskola
24.	Rajz előkészítő	Payer Kati	heti 1	Kézművesműhely

25.	Retro zene klub	Bérces Gáborné	havi 1	Faluház
26.	Robotika szakkör gyerekeknek	Jámbor Kornél	heti 2	Öregiskola
27.	Sakkfoglalkozás	Doroszlai Erik	heti 1	Öregiskola
28.	Sakkmatyi sakkfoglalkozás	Ádám Olga	heti 1	Faluház
29.	Süni zenebölcsi	Dudinszky Nóra	heti 1	Öregiskola
30.	Süni zenebölcsi családoknak	Dudinszky Nóra	havi 1	Faluház
31.	Székes csoportos szenior torna	Tóth Sára	heti 1	Faluház
32.	ÚJ! Szenior örömtánc	Silingi Judit	heti 2	Faluház
33.	Tájfutó klub – Vizsla SE	Hegedűs Zoltán	heti 1	Faluház
34.	Tánciskola házaspároknek	Székely Attila	heti 1	Öregiskola
35.	Tánciskola fiataloknak	Székely Attila	heti 1	Öregiskola
36.	Társasjáték Klub	Kiss Szilvia	havi 1	Faluház
37.	Tiszta Forrás Nyugdíjas klub	Stoklász Éva	havi 2-3	Faluház
38.	Zsuzsa néni zenebölcsije	Reischl Zsuzsanna	heti 1	Faluház

Közösségeink életéről 2023-ban is több csatornán keresztül tájékoztattuk a nagyközönséget, így például folytattuk a Tájéolóban a **KlubKörKép** sorozatunkat. A foglalkozásvezetők örömmel tájékoztatják a kívülállókat arról a munkáról, amely a falaink között zajlik. Ezekon az írásokon keresztül is közelebb kerülhetnek a foglalkozások a célcsoportjaikhoz, illetve bárki képet alkothat arról, hogy mi történik egy-egy baba-mama klub, vagy egy kerámiafoglalkozás keretein belül.

Az intézmény honlapján is könnyen áttekinthető formában jelentetjük meg 2023 óta a közösségek „órarendjét”: minden héten, a helyszínek színekódjaival jelölt táblázatba rendezve jelennek meg a közösségi programok. A hetente aktualizált áttekintő táblázat a kezdőlapon, és a Programok fülön keresztül is elérhető: <https://oregiskola.hu/programok/> .

41. hét		Aktuális programjaink és állandó klubjaink						október 10. - október 16.	
		HÉTFŐ	KEDD	SZERDA	CSÜTÖRTÖK	PÉNTEK	SZOMBAT	VASÁRNAP	
Dél előtt 8:00- 12:00				9:30-12:00 Vadás					
		12:00-12:30 Környezetvédelem klub	12:00-12:30 Farkasok	10:00-11:00 Sínújság	10:00-11:00 Bepolvasztó Áldott	10:00-11:00 Farkasok	10:00-12:00 Farkasok		
Délután 12:00- 18:00	12:00-12:30 Farkasok klub	12:00-12:30 Farkasok	15:00-16:30 Keremec családok klubja						
	12:30-13:00 Farkasok klub	14:30-17:45 Lélek robbanás	15:00-17:00 Farkasok	12:00-12:30 Környezetvédelem klub					
	13:00-13:30 Farkasok klub	16:30-18:00 Keremec gyerekek klubja	16:30-18:00 Farkasok	16:30-18:00 Farka alkotóklub	17:30-19:00 Farka alkotóklub				
	16:30-18:00 Farkasok klub	17:00-17:30 Farkasok	18:00-19:00 Farkasok	16:30-18:00 Környezetvédelem klub					
		17:00-19:00 Farkasok klub	18:00-20:00 Keremec családok klubja	18:00-18:00 Környezetvédelem klub					
Este 18:00 után	18:00-20:00 Környezetvédelem klub	18:00-20:00 Farkasok	19:00-20:00 Farkasok						
		18:00-19:00 Farkasok klub	19:00-20:00 Farkasok	19:00-20:00 Farkasok					
		18:00-19:00 Farkasok klub	19:00-20:00 Farkasok	19:00-20:00 Farkasok					
		19:00-20:00 Farkasok klub		19:00-20:00 Farkasok					

Áttekintő táblázat az állandó programjainkról – részlet az intézmény honlapjáról

Kiállítások

Az Öregiskola kis- és nagyterme is jól használható képzőművészeti kiállítások installálására, és láthatóan kedvelik is ezt a helyszínt a helyi képzőművészek is! 2023-ban két, Nagykovácsiban élő és alkotó fiatal művész munkásságát is bemutathattuk a nagyteremben. Az év kezdetén, a magyar kultúra napjához kapcsolódóan **Bereczki Kata** festőművész **Hazai vizeken** című tárlatát nyithattuk meg.

Hazai vizeken - kiállításmegnyitó az Öregiskolában, 2023. 01. 20. – Fotó: Bajári Lilla

Egy negyedévvel később, 2023 áprilisában pedig **Vladár Krisztina** képzőművész mutatkozott be **Új képek** című egyéni kiállításán keresztül. Krisztina képeinek befogadását megkönnyítette a kiállításmegnyitó interaktív feladata: a résztvevők szabadon helyezhették el a képek láttán fogant gondolataikat egy-egy post it cédulával, a festmények körül. Az

interaktív megközelítési lehetőségeket a későbbiekben a nagykovácsi ovisok és kisiskolások is kipróbálhatták Krisztina múzeumpedagógiai foglalkozásain.

Új képek – kiállításmegnyitó az Öregiskolában, 2023. 04. 14. – Fotó: Reiss Borbála

Nagyon nagy sikere volt a **Mackókiállítás** névre keresztelt közösségi kiállításnak, amelynek az volt az egyik nagy újdonsága, hogy a látogatók által behozott plüssmackók képezték a tárlat törzsanyagát. A koncepciót pedig a felajánlások alapján az Öregiskola kreatív munkatársai állították össze. Ki gondolta volna, hogy a muzeális értékű mackóktól kezdve, a külföldről származó teddy macikon át a rendszerváltás utáni plüsstermékekig ennyi féle-fajta mackó rejtőzik Nagykovácsi házaiban!

Mackótulajdonosok a Mackókiállításán – kiállításmegnyitó az Öregiskolában, 2023. 02. 04. –
Fotó: Bajári Lilla

A Mackókiállítás igazán nagy népszerűségnek örvendett a Kispatak Óvoda csoportjai és az Általános Iskola alsó tagozatos osztályai körében is. Összesen 19 óvodai csoportnak és osztálynak tartottunk diafilmvetítéssel egybekötött tárlatvezetést.

A Kispatak Óvoda Maci csoportja a Mackókiállításban – 2023. 02. 07. – Fotó: Dienes Beáta

A kiállítás egy hónapja alatt számtalan csoportos és egyéni látogatót fogadhattunk, majd a NATE interaktív bemutatójával, a Csiki Méhészet mézkóstolójával és kézműveskedéssel egybekötött finisszázzsal búcsúztunk el a tárlattól, a Beporzók napján. A Beporzók napja egy viszonylag új természetvédelmi jeles nap, amelynek megünnepléséhez 2020 óta minden évben csatlakoztunk, olyan formában (élőben vagy épp online), ahogyan azt a helyzet megengedte. 2023-ban már személyes jelenléttel hívhattuk fel a gyerekek figyelmét a beporzó rovarok munkájának jelentőségére. Ahogyan az a mellékelt fotón is látható, az intézmény nagytermében, Berczki Kata képei mellett is zajlott a túloldali kiállítás búcsúztatása. Ez az egyetlen momentum is látványosan érzékelteti azt, hogy többfunkciós tereinknek köszönhetően egy-egy kiállítás sokkal több látogatót ér el, mintha ugyanezek az alkotások egy steril kiállítótérben lennének.

Brumm és zümm! Beporzók napi finisszázs a Mackókiállításban – 2023. 03. 09. – Fotó: Dienes Beáta

A teljes kiállítási kínálatunk időrendi sorrendben a következő volt:

1. Bereczki Kata – Hazai vizeken
2. Mackókiállítás
3. Vladár Krisztina – Új képek
4. Hernádi György kiállítása
5. Firka alkotókör évzáró kiállítása
6. „Virágból szőtt imádság” – Úrnapi ünnepségek, szokások a Buda környéki sváb falvakban, Nagykovácsiban
7. In memoriam Vincze Sándor

Nemzeti ünnepeink szervezése, lebonyolítása

Március 15-én a szokásos módon ünnepeltünk a Nagykovácsi Általános Iskolában, majd a megemlékezést koszorúzással zártuk.

Június 4-én az Összetartozás napi megemlékezés alkalmából a Tisza István téri koszorúzást követően a Béke – A nemzetek felett című film vetítése és közönségtalálkozó zajlott az Öregiskolában.

Augusztus 20-án az államalapítás és az új kenyér ünnepén egy alkalmi formáció – Becze Gábor, Kuti Tünde és Tegzes Endre – produkcióját követően az immár hagyományos nagykovácsi elismerő címek adományozása következett, majd az új kenyér megáldása zárta az ünnepi alkalmat.

Augusztus 20. – Fotó: Köves Szilvia

Október 6-án, az Aradi vértanúk napján, nemzetünk gyásznapján a Nagykovácsi Általános Iskola diákjai által előadott műsorral, majd koszorúzással és gyertyagyújtással emlékeztünk.

Október 6. – Fotó: Köves Szilvia

Október 23-án az 1956-os forradalom és szabadságharc napján újra a Nagykovácsi Általános Iskola falai között emlékezhettünk, a 6. évfolyam diákjainak ünnepi műsorával.

Jeles napok, nemzeti és nemzetközi évfordulók megünneplése

Január 22. A magyar kultúra napja – Bereczki Kata Hazai vizeken című kiállításának megnyitója

Február 16. Itt a farsang, áll a bál! Farsangi mulatság a Tiszta Forrás Nyugdijas Klub szervezésében

Nyugdijas farsang – 2023. 02. 16. - Fotó: Köves Szilvia

Április 11. A magyar költészet napja – Egész úton... Petőfi 200 – Megzenésített versek - Kuti Tünde, Nagy András, a Muflon Para Jazz Band és a Nagykovácsi Általános iskola diákjainak közös fellépése Petőfi Sándor születésének 200. évfordulójára emlékezve

Teltházás előadás a magyar költészet napján – 2023. 04. 11. – Fotó: Dienes Beáta

Szeptember 29. Idősek világnapja: vendéglátással egybekötött zenés-műsoros délután Nagykovácsi szépkorú lakosai számára a Tiszta Forrás Nyugdíjasklub tagjai és a Nagykovácsi Kispatak Óvoda közreműködésével

Vendéglátás az idősek világnapján – 2023. 09. 29. – Fotó: Köves Szilvia

Családi és gyermekprogramok

Intézményünkben mindig is nagyon nagy érdeklődésre tartottak számot a gyerekeknek szóló, és a teljes családot megcélzó programok. 2023-ban a szűkösebb költségvetési keretek és a várható felújítási munkálatok miatt ezekből a tervezettnél kevesebbet valósíthattunk meg. Egész évben egy babakoncertet, két komplex tánc házi délutánt és három bábelőadást tudtunk megtartani.

Babakoncertjeinket hosszú évek óta a **Nagykovácsi Alapfokú Művészeti Iskola** művésztanárainak közreműködésével szervezzük meg. **Dudinszky Nóra** fuvolaművész-

művésztanár, a **Sünizene** korai kötődést segítő foglalkozások elindítója, remek partner ebben az együttműködésben. Mivel Nóri hétről hétre eleve nálunk tartja a saját kisgyermekkorai zenei foglalkozásait, nagyon jó kapcsolatban van a helyi kisgyerekes családokkal, és általa könnyebben meg tudjuk szólítani mi is a babakonzertek célközönségét.

Babakonzert - 2023. 09. 18. – Fotó: Köves Szilvia

A **NAMI** másik pedagógusával, **Czene Zsuzsa** táncpedagógussal is hasonlóképpen jól tudunk együttműködni – többek között - a **táncházak** szervezése kapcsán is. Zsuzsa az összekötő kapocs a néptáncolni tanuló gyerekek és az Öregiskola rendezvényei között: hívására akár családostól is betérnek a táncolni vágyók a táncházainkba.

Gyerektáncház Czene Zsuzsa vezetésével – 2023. 11. 18. – Fotó: Dienes Beáta

Nagy igény mutatkozik a felnőtt táncházak iránt is, hiszen Nagykovácsiban régóta nyúló hagyománya van a népi kultúra újratanulásának és művelésének. A 2023 novemberében megtartott gyerek- és felnőtt-táncháznak is nagyon nagy sikere volt, egy délután alatt kb.

180-200 fő fordult meg a táncparketten. Táncházas alkalmainkat **Jóka Renáta** vezetésével daltanítás és kézműves foglalkozások is kísérik. Renáta a már korábban említett Bagolyasszony dúdoló nevű, - felnőtteknek szóló ingyenes - dalkör szervezésével karöltve nagyon tevékeny résztvevője a magyar népi kultúra hagyományozásának Nagykovácsiban.

Felnőtt táncházas Czene Zsuzsa vezetésével – 2023. 11. 18. – Fotó: Dienes Beáta

Nyári táborok gyerekeknek

2023 nyarán 8 meghirdetett napközis táborból 7 valósult meg a Faluházban és az Öregiskolában, táboronként átlagosan 15-20 fő részvételével. A nyári szünet 10 hetéből 2023-ban csak 5 hétre tudtunk tábort kínálni, ez alatt mintegy 120 gyermek nyári táboroztatásában tudtunk segíteni a szülőknek. A táborkínálat szűkülését az okozta, hogy a tervezett felújítás miatt több korábbi partnerünk is más szolgáltatóknál keresett helyet a táborok megtartásához. Reméljük, hogy az energetikai felújítás után ismét bőséges kínálatot tudunk majd felvonultatni a táborok terén is.

Megvalósult táboraink 2023 júniusában:

JÚNIUSI TÁBOROK AZ ÖREGISKOLÁBAN ÉS A FALUHÁZBAN

IDŐPONT	TÁBOR NEVE	KORCSOPORT	SZERVEZŐ	RÉSZVÉTELI DÍJ	HELYSZÍN
JÚNIUS 19-23.	ROBÓTIKA TÁBOR	9-14 ÉVESEKNEK	JÁMBOR KORNÉL 30/780-2812 KORNEL@KJFKINFINITY.COM HTTPS://JAMBORKORNEL.WEBSITE.COM/ROBOTIKATABOR	45 000 FT	ÖREGISKOLA
JÚNIUS 19-23.	NYÁRITÁBOR	6-12 ÉVESEKNEK	RISS JULIANNA 20/452-1972 JULIRISSANNA@GMAIL.COM	40 000 FT	FALUHÁZ
JÚNIUS 26-30.	ÖNBIZALOM-NÖVELŐ KREATÍV GYEREKTANFOLYAM	8-11 ÉVESEKNEK	DANKÓ PÉTER DANKOPETER@YAHOO.COM WWW.KISMUVESZ.HU/GYEREKTABOR/	50 000 FT	ÖREGISKOLA
JÚNIUS 26-30.	LOGISCOOL - GAMING FELFEDEZŐ TÁBOR	8-12 ÉVESEKNEK	KÉSMÁRKI-BENEDEK JUDIT 30/809-7888 HELL@BUDA@LOGISCOOL.COM LOGISCOOL.COM/BUDA	31 900 FT	FALUHÁZ

Helyszínek:
Öregiskola - Kossuth L. u. 78.; Faluház - Tisza István tér 7.

Júliusban a meghirdetett táborok közül a fotós tábor elegendő érdeklődő hiányában sajnos nem valósult meg.

JÚLIUSI TÁBOROK AZ ÖREGISKOLÁBAN ÉS A FALUHÁZBAN

IDŐPONT	TÁBOR NEVE	KORCSOPORT	SZERVEZŐ	RÉSZVÉTELI DÍJ	HELYSZÍN
JÚLIUS 10-14.	FIRKA NYÁRI TÁBOR	6-9 ÉVESEKNEK	FIRKALNIJO@GMAIL.COM 30/599-6604	58 000 FT	FALUHÁZ
JÚLIUS 17-21.	TERMÉSZETJÁRÓ ERZSÉBET TÁBOR	8-13 ÉVESEKNEK	BUDAKESZI HÍD SZOLGÁLAT SZOLGALAT@BUDAKESZIHID.HU	TÁMOGATOTT	FALUHÁZ
JÚLIUS 31. - AUGUSZTUS 4.	KREATÍV FOTÓS TÁBOR	9-12 ÉVESEKNEK	BAJÁRI LILLA 30/444-5522 INFO@BAJARILILLA.HU	48 000 FT	ÖREGISKOLA
JÚLIUS 31. - AUGUSZTUS 4.	FIRKA NYÁRI TÁBOR	9-12 ÉVESEKNEK	FIRKALNIJO@GMAIL.COM 30/599-6604	58 000 FT	FALUHÁZ

Helyszínek:
Öregiskola - Kossuth L. u. 78.; Faluház - Tisza István tér 7.

Házi kiállítás a Faluházban a Firka tábor zárásaként – 2023. nyara – Fotó: Payer Kati

Ifjúsági- és felnőtt programok szervezése

Ismeretterjesztő előadások

Az én Pódiumom

Békeidőben általában két havonta került sor a pódiumbeszélgetésekre annak a sorozatnak a keretében, amely még a Linum Alapítvánnyal közös szervezésben indult, de az Alapítvány elnöke, Szomolányi Attila halála után is folytatódott az Öregiskola berkeiben. A 95. pódium vendége 2023. április 21-én Hont László matematikus volt. Decemberben Libik André -estet készítettük elő, erre betegség miatt nem kerülhetett sor.

Az én pódiumom vendége: Hont László – 2023. 04. 21.

NATE Esték

A NATE Nagykovácsi Természetvédők 2017 tavaszán indították intézményünkben természetvédelmi ismeretterjesztő estjeik sorát, a NATE Estéket. Ezeknek az esteknek a keretében 2023-ban 3 estét tölthettek nálunk a természetvédelemmel kapcsolatos témák iránt érdeklődők, illetve még a szezon elején, 2023 februárjában megvalósult a NATE szokásos magbörzéje is, a Faluházban.

A NATE Esték alkalmai a következőképp alakultak:

Szeptember 25. NATE Esték 31. – Első kézből – mentés a mélyből. Előadó: Horváth Richárd, a Magyar Barlangi Mentőszolgálat vezetője

November 6. NATE Esték 32. – Mikroöldség termesztés a gyakorlatban. Előadó: Szabó Tibor és Göllöncsér Katalin

November 24. NATE Esték 33. – Ökofilmklub – Volt egyszer egy vadvízország

Öregiskola Akadémiai Esték

Régen dédelgetett álmunk vált valóra 2021-ben az Öregiskola Akadémiai Esték sorozat elindulásával. 2023-ban az előadássorozatot indító Sándor László zeneszerző-zenetörténész tért vissza az előadói székbe: újra egy három részes sorozaton keresztül kalauzolta a népes érdeklődő társaságot a zenetörténet egy újabb korszakában. Johann Sebastian Bach ismeretlen arcairól szóló előadásai immáron az Öregiskola YouTube csatornáján (<https://www.youtube.com/@oregiskolanagykovacsi3622>) is visszanezhetők, biztosítva ezzel a lehetőséget arra, hogy azokhoz is eljuthassanak előadásaink, akik az adott pillanatban nem tudnak részt venni a kiszemelt programon.

Sándor László előadásának közönsége – 2023. 10. 20. – Fotó: Köves Szilvia

Községi rendezvények szervezése, lebonyolítása

A 2020-as és 2021-es, koronavírus járvány miatti csonka évek után 2023-ban, 2022-höz hasonlóan, újra megvalósíthattuk mindegyik nagy községi rendezvényünket. A júniusi **Varázskastély**, az augusztusi **Nagyboldogasszony ünnepe** és az **adventi hétvégék** programsorozata, mint házon kívüli, szabadtéri események, mindig gondos előkészítést és erőátcsoportosítást kívánnak az intézmény dolgozói részéről. Másfajta szervezési feladatokat jelent egy-egy, akár több száz/ezer fős esemény kidolgozása, majd lebonyolítása, mint pl. a 38 község napi szintű menedzselése, vagy akár egy bábelőadás lebonyolítása. Ezeknek az embert próbáló kihívásoknak továbbra is igyekszünk megfelelni maroknyi szervező csapatunkkal.

6. Varázskastély családi fesztivál – 2023. június 3-4.

2023 júniusában immáron hatodik alkalommal változtattuk igazi gyerekparadicsommá a Teleki–Tisza-kastély parkját több ezer kisgyermek és családjuk örömeire. Ez alkalommal is igyekeztünk úgy összeállítani a színpadi műsort, hogy abban egyensúlyban legyenek helyi művészeti csoportok fellépései és a meghívott vendégek produkciói. Ez a fesztivál kiváló alkalom arra, hogy megmutathassák magukat a faluban folyamatosan működő kisközösségek, és bemutatóik által akár új tagokkal is bővíljenek ezek a csoportok, legyen szó akár egy jazzbalett, akár egy senior torna csoportról. Ezek a közösségek már előre számítanak a Varázskastélyon való megjelenésre, mint ahogy a faluban működő intézmények is így vannak ezzel. Évről évre egyre tartalmasabb programokkal készülnek az oktatási intézmények a fesztiválra, és komoly „forgalmat” bonyolítottak le 2023-ban is a csillagsátrakban berendezett foglalkozatóikkal.

2023-ban a következőképpen alakult a rendezvény forgatókönyve:

Június 3. szombat

10.00 Kapunyitás

11.00 Fenevadak a kastélyparkban – a Bab Társulat gólyalábas komédiája

12.00 Magyar Népmese Színház – Az aranyszőrű bárány

13.00 Művészeti csoportok: Kid Dance, Angel Dance TSE

14.00 NAMI Rézpatkó Néptáncgyűttes – néptánc, népzene, táncház

15.00 Gaelic Thunder ír sztepp táncbemutató az írka fírka együttesel

16.00 Kiflihajó koncert

17.00 BBME Harcművész szakosztály bemutatója

17.30 Senior torna Tóth Sárával

18.00 Mozogjunk együtt a Papayamama mozgásstúdióval! – Pilates, BodyART, Stretching

19.30 Beat-Line koncert

21.00 ColorBand – Szombat esti házibuli

23.00 Lobbanáspont – Tűzsonglőr show

24.00 Zárul a Varázskastély

Apacuka koncert – 2023. 06. 04. – Fotó: Bajári Lilla

Június 4. vasárnap

10.00 Kapunyitás

11.00 Apacuka koncert

12.30 Művészeti csoportok: Nagykovácsi Akrobatikus Jazztánc csoport, Nature Dance, Isadora Táncsoport

14.00 Laposá Julcsi és barátai – NÉPI hang-színek gyerekkoncert

15.00 Große Kowatscher Runde táncsoport

16.00 Parázs koncert

17.30 Zárul a Varázskastély

A Parázs koncert közönsége – 2023. 06. 04. – Fotó: Bajári Lilla

Kísérőprogramok

Szombaton:

Főzőverseny, Sünizene, NAMI hangszerbemutató, Vizsla SE Tájéfutó köre

Vasárnap: World of Adventures kalandpálya, Mesevonat, Zsuzsa néni zenebölcsije

Mindkét napon: óriás buborékfújás, zsonglőr játékok, tűzoltóbemutató, óriás légvárak, mászófal, élő csocsó, ládavasút, gasztrosztány

Kézműves foglalkozások és egyéb aktivitások a Nagykovácsiban működő intézmények sátraiban:

- Lenvirág Bölcsőde és Védőnői Szolgálat
- Nagykovácsi Kispatak Óvoda
- Nagykovácsi Általános Iskola
- Szőlőszem Óvoda
- Nagykovácsi Alapfokú Művészeti Iskola
- Öregiskola Közösségi Ház és Könyvtár

Intézményi sátrak 2023-ban – Fotó: Köves Szilvia

Nagyboldogasszony ünnepe – Nagykovácsi búcsú – 2023. augusztus 12-13.

Változatos programokat igyekeztünk összeállítani erre a nyárvégi, az időjárás viszontagságainak, és a rendelkezésre álló hely szűkösségének kitett szabadtéri rendezvényre is. A Varázskastélyhoz hasonlóan ez alkalommal is számíthattunk a helyi közreműködőkkel-fellépőkkel való együttműködésre, és például a veterán járművek felvonulását is civil előkészítés előzte meg. Nagy örömmel fogadjuk az ilyen kezdeményezéseket, hiszen ezek által válik egy közösségi esemény egyre szélesebb rétegek ünnepévé.

Veterán autók felvonulása a Kossuth Lajos utcán – 2023. 08. 12. – Fotó: Köves Szilvia

Nagyboldogasszony ünnepén, a Nagykovácsi Római Katolikus Plébániával és a Német Nemzetiségi Önkormányzattal karöltve, a következő programkínálattal vártuk az érdeklődőket:

Augusztus 11. péntek – Öregiskola

17.00 A legszebb konyhakertek és a Virágot Nagykovácsinak 2023 program díjátadása

18.00 „Virágból szőtt imádság” - helyismereti kiállítás megnyitója

Augusztus 12. szombat – Tisza István tér

10.00 Kalap Jakab Gyerekkoncert

15.00 Veterán járművek felvonulása

16.00 Danny Mesél: Kodzsugukila, a boszorkány

18.00 HobbyStars

20.30 Jazz Banditos

22.00 Milfmen

Augusztus 13. vasárnap

10.00 Ünnepi szentmise Nagyboldogasszony ünnepén a Római katolikus templomban

10.00 Családi torna Tóth Sárával a Faluház udvarán

A Tisza István téren:

15.00 Egészségedre! - a Kispárna Mesezenekar koncertje

16.30 A Német Nemzetiségi Önkormányzat hagyományőrző műsora

Fellép: a Große Kowatscher Runde táncsoport (Nagykovácsi)

Vendég: a 25 éves Herbstrosen Táncsoport (Solymár)

A zenét a Heimatklang zenekar (Taksony) szolgáltatta

18.30 A katolikus templom zenekara

Kísérőprogramok a Faluház udvarán:

Szombaton 11.00-19.00 között népi fa játszóház

Vasárnap 11.00-17.00 között Vitéz László bábjáték automata

Agyagozás Benedek Olgával a Faluházban

HobbyStars koncert – 2023. 08. 12. – Fotó: Köves Szilvia

A színpadi eseményeket 2023-ban is kézműves kirakodóvásár kísérte, és természetesen nem hiányozhatott a vattacukor, lángos, kürtőskalács, popcorn stb. sem a vendéglátósok kínálatából. Az elmúlt időszakban remek együttműködések kezdődtek a helyi vállalkozókkal,

így pl. a kézműves sajtokat készítő Nekem 8 vállalkozással, vagy a Menő Jövő csomagolásmentes bolttal. Ezeknek az együttműködéseknek köszönhetően tudjuk egyre szélesebb kínálattal várni az adventi hétvégék látogatóit is, a méltán sikeres adventi kézműves vásárokon.

A naptári év utolsó nagy mozzanata az **adventi hétvégék** megszervezése. A búcsúi hőséggel ellentétben itt a hóval és faggal kell versenybe szállnunk, és olyan programokat kiállítunk, amelyek nem kerülnek veszélybe extrém időjárási körülmények között sem. 2023-ban sajnos a második hétvégére tervezett szabadtéri programokról le kellett mondanunk, mert olyan nagy mennyiségű hó esett a rendezvény előtti napokban, amelynek az eltakarítása, majd az extrém körülmények között az árusító pavilonok térre szállítása, és felállítása, illetve a rendezvényre érkezők gépkocsijainak a parkoló helyek biztosítása az adott körülmények között nem tűnt megoldhatónak.

Advent első hétvégéjén a szokásos mintegy 100 család részvételével még feldíszítettük a falu karácsonyfáját, a második vasárnapon viszont csak beltéri programot tudtunk kínálni.

Közösségi fadíszítés – 2023. 12. 03. – Fotó: Köves Szilvia

Advent 3. vasárnapján viszont, amikor már az időjárási körülmények is alkalmasak voltak a szabadtéri rendezvény számára, nagy számú érdeklődő mellett tarthattuk meg a kézműves vásárt és a kísérőprogramokat, pl. a szokásos adventi hangversenyt a római katolikus templomban.

Összefoglalásként:

Öregiskola Közösségi Ház és Könyvtár
2023

MŰVELŐDŐ KÖZÖSSÉGEK

- Klubok, körök, közösségek: **38 db**
- Klubok, körök, közösségek közönsége: **400 fő**
- Heti rendszeres látogatók az Öregiskolában: **250 fő**
- Heti rendszeres látogatók a Faluházban: **150 fő**

PROGRAMOK

- Előadás, filmvetítés: **15**
- Öregiskola Akadémia Esték: **3**
- Kiállítás megnyitó: **7**
- Táncház: **2**
- Bábelőadás: **3**
- 8 Nyári táborban **150** résztvevő gyerek
- Kártya csere-bere: **2**
- Véradás: **4**

3. A könyvtári munka beszámolója

Személyi feltételek:

G. Furulyás Katalin helyismeret, tájékoztatás, intézményvezető

Magyar Judit olvasószolgálat, feldolgozás, tájékoztatás

Illés Gabriella olvasószolgálat, feldolgozás, tájékoztatás

Mindhárom könyvtáros munkatárs felsőfokú, egyetemi végzettséggel (MA) rendelkezik.

2018. óta minden könyvtárosunk belépett a Magyar Könyvtárosok Egyesülete Pest Megyei Szervezetébe, a helyismereti könyvtárosunk továbbá a Helyismereti szekcióba, 2023-ben mindenki megújította a tagságát. Folyamatosan részt veszünk az Egyesület munkájában, a Könyvtárosok Vándorgyűlésén is rendszeresen részt vesznek kollégáink.

Technikai, tárgyi feltételek:

Számítógépek, reprográfiai eszközök, hangtechnika állapota

A könyvtár jól felszerelt, berendezései jó állapotúak. A látogatók és a munkatársak is nagy örömmel használják a tereit.

2022-ben az Ifjúsági részleg megújult, új aktivitásra és olvasásra ösztönző plakátok, firkafalak, könyvválogatások kerültek kihelyezésre a kamaszok nagy örömeére.

2023-ban nagy változás történt a Mesesarokban. A régóta esedékes bővítés végre megvalósulhatott. Ez a részlegünk volt mindig a legjobban kihasználtságú és legjobban leterhelt, hiszen a legnagyobb számban különböző korosztályú gyerekek és kismamák használják az olvasóteret. Egy korábbi szakfelügyelői ellenőrzés során prioritásként jelölte meg a kirendelt szakértő ennek a területnek a bővítését. Először egy könyvtárberendezéssel foglalkozó szakember (Maurer Péter) tanácsát kértük ki, aki szakmai meglátásaival segítette az átalakítás megtervezését. Aztán a rendelkezésre álló hely függvényében Rausz István helyi asztalossal közösen megterveztük az új polcok elhelyezését, méretét. A pincelejáráó íves felületére készültek új polcok, ahol frontálisan tudjuk elhelyezni a legkisebbeknek szóló kemény lapos könyveket, ami könyvtárosszakmai szempontból is javasolt, a pincelejárót gyerekbiztos faajtóval zártuk el.

A kialakítandó megnövelt területhez helyet kellett felszabadítani, ezért az ott lévő felnőtt szépirodalmi könyveket át kellett pakolni. Az „útban lévő” szakirodalom egy részét a galériára költöztettük, úgyhogy lényegében az egész lenti könyvállományt megmozgattuk. Nagy segítségünkre volt ebben Görgényi Gábor kollégánk. Közben folyamatosan selejteztük az elavult tartalmú, illetve szakadt, rossz állapotú könyveket.

Új tájékoztató táblákat raktunk ki a polcokra, és vidám dekorációkat helyeztünk el. Ebbe a megújult gyereksarokba költöztettük a gyerekneveléssel, családi élettel kapcsolatos felnőtt szakkönyveket, olyan magasságba, ahol csak a felnőttek érik el. A gyerekbútorok is bővültek, kis puffokat és kisasztalt helyeztünk ki, amin a szülők, nagyszülők is ülhetnek.

Az is újdonság, hogy még két új kategóriába soroltuk a felnőtt szépirodalmi műveket: a közkedvelt regényes történelmi könyvek és a romantikus irodalom külön polcokon elérhető.

A hangtechnikai feltételek az integrált intézményi működés miatt átlagon felüliek.

A 2023-as év alapadatai, aktualitások, programok

2023-ben újra megrendeltük a Szirén könyvtári programot, ezen keresztül történik a vásárolt könyvek bevételezése a könyvtári állományba, a könyvtári dokumentumok kölcsönzése, visszavétele, hosszabbítása, a beiratkozott olvasók adatainak megőrzése.

2023-ban újra megrendeltük a Szirén könyvtári programot, ezen keresztül történik a vásárolt könyvek bevételezése a könyvtári állományba, a könyvtári dokumentumok kölcsönzése, visszavétele, hosszabbítása, a beiratkozott olvasók adatainak megőrzése.

-Január 19-én a Petőfi-buszt fogadta Nagykovácsi.

A Petőfi-busz Nagykovácsiban

- Február 2-án fergeteges sikerű Mackókiállítás nyílt. Felhívásunkra rengeteg macit hoztak be a falu lakosai. A kisterem dekorációja többhetes munka eredménye volt, installációk, fotósarok, - különböző életképeket jelenítettünk meg a mackók részvételével. Nagyon

nagyszámú látogatót vonzott a kiállítás: óvis-, iskoláscsoportok, szülők, nagyszülők jöttek, érdeklődők – korra, nemre való tekintet nélkül.

-Február 14-én, a Nemzetközi Könyvajándékozási Napon 30 könyvet helyeztünk el a falu különböző pontjain, buszmegállóknak, boltoknak, kültéri padokon. Ezek olvasóinktól kapott új állapotú könyvek voltak. Az akcióban kollégáink is segítettek.

-Ugyanezen a napon ünnepeljük a Valentin-napot, amikor az Öregiskola Facebook-oldalán szerelem-házasság témájú könyveinkből tettünk ki ajánlót.

-Március 10-én szakmai látogatásra mentünk az Amerikai Nemzetközi Iskolába, ahol az ottani könyvtáros kollégák bemutatták az alsós és felsős iskolai könyvárat, és szakmai beszélgetésen vettünk részt az ottani dolgozókkal.

Látogatás az Amerikai Nemzetközi Iskolában

-Április 22. a Föld Napján nyitva tartott a Könyvtár, kapcsolódtunk a Múzeumi Nap rendezvényhez.

-Június 3-4. a Varázkastélyon a könyvtári sátorban kvízeket lehetett kiölteni könyvnyereményekért és könyvjelzőket készítettünk. Ebben két közösségi szolgálatos gimnazista volt segítségünkre.

-Július 13-15-ig voltunk az ez évi Könyvtáros Vándorgyűlésen Tatabányán, szakmai előadásokon és workshopokon vettünk részt.

Magyar Judit és Illés Gabriella könyvtárosok Tatabányán a Könyvtárosok Vándorgyűlésén

- Augusztus 12-13-án a Búcsúban a Könyvtári sátorban a Könyvtárat népszerűsítettük kvízzjátékkal és könyvnyereményekkel.
- Szeptember 15. Online színházközvetítést szerveztünk a Madách Színház Szép Ernő Emberszag c. előadásáról.
- Október 2-án a Könyvfaló-díj-átadáson kiosztottuk az éves díjakat, és ajándékkal jutalmaztuk a legtöbbet olvasókat, kis büféasztallal kedveskedtünk a résztvevőknek. Nyulász Péter író volt a vendégünk, interaktív gyermekfoglalkozást tartott. Az Országos Könyvtári Napok keretében egész héten ingyenes volt a beiratkozás, és elengedtük a késedelmi díjakat.

A 2023.év Könyvfaló-díjasainak csoportképe

- November 17-én, a Magyar Nyelv Napján Fábíán Janka író volt a vendégünk nagy érdeklődés mellett.-

Az adventi időszakban karácsonyváro dekorációval díszítettük a Könyvtárat, könyvválogatást készítettünk felnőtteknek és gyerekeknek.

Állandó feladataink és szolgáltatások

Állandó könyvtárosi feladataink közé tartozik havonta a könyvrendelés, a beérkezett rendelt könyvek bevételezése a Szirén integrált könyvtári rendszerbe, ugyanúgy ide kerülnek bevételre az adományba kapott jó állapotú ajándékkönyvek, sőt még kétféle havilapot is rendszeresen ajándékba kapunk egy-egy olvasótól. Könyvtárközi kéréseket is teljesítünk, amikor egy olvasó által igényelt könyvet egy másik könyvtár állományából postán rendelünk meg, majd ugyanoda küldjük vissza a határidő lejártával. Ilyenkor postaköltséget kérünk az olvasóktól. Csak a visszaküldést kell nekünk fizetni, az ide küldés költségét a küldő könyvtár vállalja. Az olvasókkal folyamatosan tartjuk a kapcsolatot e-mailben és telefonon. Az olvasói könyvkéréseket egy füzetben gyűjtjük, és a havi könyvbeszerzésekkor ezeknek igyekszünk eleget tenni. Amikor beérkezett a könyv, erről az olvasó személyes értesítést kap. Ugyanúgy történik az előjegyzés szolgáltatással, amikor az olvasó olyan dokumentumot keres, amely megvan az állományban, de éppen valakinél kint van kölcsönzésben. A könyv beérkezése után ekkor is értesítjük az előjegyzőt. (A bestseller könyvekre 5-6 várakozó is van.) A lejárt határidejű, kint lévő könyvekről e-mailben figyelmeztetést küldünk az olvasónak.

Gyakran fogadunk óvodai, iskolai csoportokat könyvtárlátogatásra, amikor papírszínház meséléssel várjuk a gyerekeket. A Facebookon rendszeresen, hetente többször adunk hírt új könyveinkről, aktualitásokról, könyvajánlókkal, fényképes beszámolókkal, az új könyveket a weboldalon is közzétesszük.

Állomány-gyapítás, apasztás, gyűjteményfeltárás, állományvédelem

Az állomány éves gyapítása 2023-ban 1100 dokumentum. A könyvtár állományába havonta érkezik új könyvszállítmány. 2023-ban 2 700 000 Ft-ért szereztünk be könyveket, folyóiratokat. Közel 3 000 000 Ft-ért vettünk állományba könyveket, a két összeg közötti különbség abból adódott, hogy 2023-ban is különösen sok jó állapotú ajándékkönyvet kaptunk. Pár éve szinte teljesen megszűnt az érdeklődés a DVD-k, hangoskönyvek iránt, kis számban még gyermekeknek szóló meséket visznek, felnőttek már csak évi 1-2 alkalommal kölcsönöznek. A Netflix és egyéb online felületek átalakították a kölcsönzési szokásokat. Ezekből már nem is szereztünk be idén. Hasonlóan minimálisra csökkent a kézikönyvek, lexikonok, szótárak iránti érdeklődés, de azért előfordul, hogy pl. nyelvvizsgára kérik őket. A Google és más keresőszolgáltatások ezeket az eszközöket feleslegessé tették. Ezekre a jelenségekre az állománygyapítás és apasztás során reagálunk.

Nagyon kicsi az érdeklődés a nyomtatás iránt, általános lett a digitális tartalmak továbbítása, egyre kevésbe van szükség erre, de azért havonta 2-3-szor van ilyen kérés. Az internetelés is kevésbé keresett, a mobilnet és az okostelefonok világában a wifi igénybevételére már nincs akkora igény. A speciális, a mi könyvtárunk gyűjtőkörébe nem eső dokumentumokat a könyvtárközi kölcsönzés rendszerében tudjuk megszerezni. 2023-ban 40 dokumentumot kértünk be, ez egyre gyakrabban történik, mi is javasoljuk az érdeklődőknek, illetve egymástól tudják meg olvasóink, hogy erre is van mód. Többször vették igénybe ezt a lehetőséget a helyi óvodák pedagógusai is, amikor egyébként beszerezhetetlen

szakirodalomra van szükségük. Ha ilyen kérés érkezik az óvodákból, óvodai képzési napokra, konferenciákra szoktunk nekik szakirodalmat kölcsönözni 1-1 napra vagy 1 hétre – az általuk megadott tematikában.

A vásárolt könyvek átlagosan egy-két hét alatt kerülnek ki a polcokra. Ennyi idő alatt megtörténik a bevételezés, rögzítése az épített elektronikus katalógusban, könyvtári könyvvé való felszerelése. A rendelés a Bookline-on keresztül történik meghatározóan. A leselejtezett könyvek egy része az elvihető könyvek közé került, a könyvtári piros kocsit az Öregiskola bejárata előtt teljesít szolgálatot. **Jelenleg 25.500 kölcsönözhető dokumentuma van a könyvtárnak.** A klasszikus művek, a kötelező irodalom pótlásra kerülnek, folyamatosan újakra cseréljük az elhasznált példányokat. A folyamatos beszerzés miatt az állomány frissül, korszerű, esztétikus kötetek találhatók a polcokon. Napi szinten javítgatjuk a szakadt borítókat, ragasztjuk vissza a kiesett lapokat, ez főleg a nagyon sűrűn cserélődő gyerekkönyveket érinti.

Könyvtárhasználat, dokumentumforgalom, olvasói szokások

2023-ban **227 új olvasó** iratkozott be a könyvtárba. 3473 regisztrált, beiratkozott olvasónk lett év végére. **Több mint ezeröttszáz aktív használója** volt a könyvtárnak 2023-ban. Olvasóink jelentős többsége a 14 év alatti gyerek korosztályból kerül ki. Hasonlóan magas a fiatal felnőtt nők (kisgyermekkel otthon lévő anyukák) és a nyugdíjasok aránya. Szerencsére sikerül nyitnunk a nem nyugdíjas korú férfi olvasók irányába is, akik általában a gyerekeiket kísérve jönnek a könyvtárba. 2023-ban a könyvtárközi kölcsönzések száma 24 volt, vagyis ennyi alkalommal kértek olyan dokumentumot az olvasók, mely nem képezte állományunk részét, ezért egy másik könyvtárból postán kértük meg, és a megadott határidő után postán küldtünk vissza a kölcsönző könyvtárnak. Ez vagy szakirodalmaknál fordul elő vagy olyan régi, ill. ritka műveknél, melyek nem kaphatók jelenleg ill. nem lehet beszerezni őket.

12 darab nyomtatott folyóirat olvasható a könyvtárban. A legnépszerűbbek az életmód, történelem, gasztronómia témájúak (NL Konyha, Burda, Nők Lapja, BBC History).

A bejáratnál található a Nap könyve ajánlatunk, az évfordulókkal kapcsolatos könyvkiemelések, a Facebook-bejegyzések egész évben működtek. Lehetőségünk van a helyi lapban, a Tájéolóban minden hónapban önálló rovatként megjelenni, ahol a Könyvtári hírekben beszámolunk az új könyveinkről, programjainkról. Egyre jobban beérik a könyvtár munkájának népszerűsítésért, „láthatóvá tételéért” végzett munka, érezhető a növekvő népszerűsége, érdeklődése. A 2023-as évben is kiemelt jelentőséget kaptak az online tartalmak. Az Öregiskola weboldalát sokkal többen keresik fel az ott megtalálható online katalógus és az új könyvek fényképes felsorolása miatt.

Kölcsönzések

2023-ban havonta átlagosan **530 fő** kölcsönzőnk volt, (tehát ha valaki hetente jön, ő 4-nek számít), szintén átlagosan havi 1620 db kölcsönzött dokumentummal, kölcsönzők száma, a többszöri kivétellel együtt: 6360, kivett dokumentumok: 19440, új beiratkozó 227 volt.

Összefoglalásként:

Óregiskola Közösségi Ház és Könyvtár

2023

310 m² hasznos tér az olvasók számára

Az állomány

25 500 db kölcsönözhető dokumentum (könyv, folyóirat, cd)

1 100 db új dokumentum

12 féle folyóirat

Szolgáltatások

előjegyzés

kívánságfüzet

könyvtárközi kölcsönzés

házhozszállítás

programok

rendezvények

Könyvtárhasználók

3 473 beiratkozott olvasó

227 új beiratkozó

1 500 aktív használó

Kölcsönzések

Havonta

530 fő kölcsönző

1 620 db kölcsönzött dokumentum

Évente

6 360 fő kölcsönző

19 440 db kivett dokumentum

4. A helyismereti munka beszámolója

Az állandó feladatok ellátását a 2023-as év során is folyamatosan végeztük, természetesen a lehetőségek és aktualitások diktálta eltérő mélységben.

(Általánosságban elmondható, hogy a tartós helyettesítés miatt a helyismereti munkára kevesebb idő jutott, ez az állandó munkában és az idején aktuális események számában is megmutatkozott. A terület legfontosabb célkitűzései, ennek ellenére, megvalósulhattak.)

Állandó feladatok:

A helyismerettel, helytörténettel kapcsolatos anyag dokumentációja, rendezése, tematikus gyűjtésének kezdeményezése, gondozása, kiemelten az alábbi tárgykörökben: képeslap- és fotógyűjtemény, kéziratár, lapkivágatok, oklevelek, iratok, aprónyomtatványtár és plakátgyűjtemény, helyi sajtótermékek, kiadványok.

Továbbra is fennáll, hogy a jelenleg képződő dokumentumaink túlnyomó része digitálisan jön létre (plakátok, helyi sajtó, hírek, események stb.) ezek gyűjtése számosságuk miatt szinte még a lehatárolt gyűjtőkör szerint is lehetetlen. A más struktúrában megjelenő tartalmak (pl. weblapok, facebook csoportok) gyűjtésének, szelektálásának módja tágabb szakmai körben is csak jelenleg formálódik. Ezért és a humánerőforrás ismert szűkössége miatt ezeket közelítően sem tudjuk teljes mélységben gyűjteni, és mint említettük, a szakma is keresi a megnövekedett, dömpingben áramló tartalmak feldolgozásának módszertani kereteit.

A helyismerettel, helytörténettel kapcsolatos anyagok gyűjtésének folyamatos elősegítése

A lokálpatriotizmus ügyével kapcsolatos közösségi kezdeményezések generálása, ezek koordinálása a meglévő helyismereti munkák megismerésének szervezett elősegítése folyamatos tevékenységünk. (Erre az online felületek is segítségünkre vannak (facebook, weboldal).)

Levéltári, adatbázisokban történő kutatómunka helyismereti, helytörténeti témákban

A keresések folyamatosak, ebben az ADT adatbázisa a legnagyobb lehetőségünk.

A helyismereti dokumentumtár, gyűjtemény anyagának karbantartása helyismerettel, helytörténettel kapcsolatos közösségi oldalak gondozása, figyelése

A Nagykovácsi Krónika oldal rendszeresen karbantartott, bővülése tervszerű, 2023-ban nem történt átalakítás a szerkezetében.

Sokkal élteletel telibb a Nagykovácsi Pékdomb Facebook csoport működése. Itt a megjelenő tartalmak tervezetlenekek, a megosztások esetlegesek, a reakciók spontánok.

Jelenleg 1696 tagja van, tavaly 1635 tagja volt, tavalyelőtt 1549 tagunk volt, 1270 aktív tag van. Egy hónapban átlagosan harminc körüli bejegyzésünk van. A legnépszerűbbek ezer feletti elérést produkálnak. A legnépszerűbb napok a péntek és a szombat, kiemelten a szombat est nyolc óra utáni órák, a szombat a tavalyi évhez hasonlóan népszerű. A csoport kevés új, még nem látott tartalmat tud előhozni. A csoport veszített

kezdeti dinamizmusából, de még így is kerülnek elő új tartalmak, akkor meglódul az oldal nézettsége

Helyismerettel, helytörténettel kapcsolatos baráti kör, klub, civilszervezet, szervezetek munkájának koordinálása, éltetése

A Pékdomb estékből 2023-ban kettőt tartottuk, Dr. Szabó István könyvbemutatóját tartottuk meg, a témája a házassági anyakönyvek kutatása volt. Dr. Sz. Tóth Judit szeptemberben a kiállításához kapcsolódóan az úrnapi szokásokról adott elő néprajzkutatói szempontból megvilágítva a témát.

A Pékdomb esték plakátja, Egri Anikó munkája

Helytörténeti előadást tartottunk 2023. május 3-án, a Kitelepítésre emlékezve, Dr. Ritter

György főlevéltáros előadása a Kitaszítva címet kapta, a hazai németek 77 évvel ezelőtti jogfosztásáról szolt.

Az előadás plakátja, Egri Anikó munkája

A helyismerettel, helytörténettel kapcsolatos járási, térségi, országos szervezetekkel való kapcsolatkeresés, kapcsolattartás a környező települések helyismereti munkáját végzőkkel, országos szakmai szervezetekkel

A kapcsolattartás bővülő körben folyamatos. A Hamvas Béla Pest Megyei Könyvtár és a Ferenczy Múzeumi Centrum intézményekkel lett szorosabb a kapcsolatunk idén. Tagságunk folyamatos a Helyismereti Könyvtárosok Egyesületében is.

2023. április 26-án Szentendrén a Pest Megyei Könyvtár szervezésében részt vettünk a Helytörténet és a helyi közösség című konferencián. G. Furulyás Katalin előadást tartott 120 éves Nagykovácsi könyvtárügye címmel. A konferencia vendégei a vármegyében helytörténettel foglalkozó szakemberek, civilszervezetek voltak. A konferencia online tanulmánykötetébe leadtuk a tanulmányt, jelenleg folyik a szerkesztése

Rendelkezésre állás a helyismereti témák kutatói, egyéb lakossági igények számára

A rendelkezésre állás folyamatos, idén is több témában, több kérdéssel kerestek meg minket. Szakdolgozatot író hallgató nem volt, aki Nagykovácsi témában dolgozott volna, illetve nem volt ilyen megkeresésünk.

Kiemelt feladatok:

A helyismereti dokumentumtár

A dokumentumtár túlnyomórészt fotókból, kisnyomtatványokból, kiemelt újságcikkek, Nagykovácsira vonatkozó irodalmak összessége. A gyűjtőkör időben, térben, tartalmában lehatárolásra került, a megőrzés és gyarapítás mellett a rendszerezés, leírás jelent nagy feladatot, eddig a feltárás, szortírozás történt meg, sajnos a szisztematikus rendszerezés továbbra is várat magára.

A Nagykovácsi Krónika - <http://www.nagykovacsikronika.hu/>

2017. május 5-től működik a felület. Többszöri fejlesztésen esett át, a fejlesztés során átalakult, egyszerűsödött a rovat szerkezet. A fejlesztés után sokkal megbízhatóbban működik az oldal kereső funkciója, amely a tudatos használatot segíti. A rovatokban pedig szűkítetten is keresgélhetnek az érdeklődők. Ez volt az utolsó fejlesztés tartalma, az utóbbi három évben nagyobb változtatás nem volt a rendszer tartalmi struktúrájában.

Az eddigi látogató szám: **143 540 vs 113 632 /2022**

a megtekintések száma: **1 526 804 vs 1 426 261/2022**

2023-ben 365 napban 33 838 látogatója volt az oldalnak, 100 322 látogatással.

Összehasonlítva a korábbi két év adataival, folyamatosan gyarapodik a Krónika olvasottsága, ez azért is kiemelendő, mert sajnos a bejegyzések száma a kapacitás szűkössége miatt csökkent.

A Krónika felület látogatottsága teljesen egyértelműen összefügg a facebook csoportokban való megosztásokkal, illetve a weboldal Pékdomb facebook csoportban való szereplésével.

A helyismereti kiállítás

Az Öregiskola munkatársai a búcsúi helytörténeti kiállítás megnyitóján

Fotó: Bajári Lilla

2023-ben egy kiállítás nyílt meg „Virágból szőtt imádság” címmel

Idézet a kiállítás kurátori üdvözetéből:

„Az idej helyismereti kiállításunk témája: az úrnapi, a katolikus ünnep Nagykovácsi és a környező, Buda és Pest környéki sváb, szlovák népi ünneplése.

A tablók és a fotók segítségével igyekszünk bemutatni az ünnep egyházi lényegét, az emellé szerveződő népi vallásosság hagyományait, szokásrendszerét.

A Nagykovácsinál szerencsésebb történelmú települések életében a háború előtti hagyományok másként öröklődhettek. Nálunk a szinte teljes kitelepítés az úrnapi körmenetek életét is teljesen megváltoztatta. Elmaradt a családok büszke hagyománya, hogy egy-egy szabadtéri oltárt, épített kápolnával vagy lombsátorral, virágdíszsel, szentképekkel, gyertyákkal díszítsék, a kápolnákat összekötő útvonalat pedig virágszőnyeggel kössék össze.

Nagykovácsiban sem szűnt meg az úrnapi körmenetek megtartása, a háború után sem, ám a politikai helyzet, a kimondatlan elvárások a falu lakosait és a plébánosokat is óvatosságra intették. A körmenet inkább a templomkertre korlátozódott. Útvonala rövidebb lett, a szereplők megfogyatkoztak, a kápolnák nem maradtak funkciójukban, pedig a hatvanas években még álltak, bár nem tudtak még az ünnep idejére sem színpompássá, a közösség

örömeire szépségesre varázsolódní, lassan elvesztették szakrális jelentőségüket, fölöslegessé válva lassan romossá váltak, elbontották ezeket.

A környékünkön Solymáron, Budaörsön, Budakeszin, Pilisvörösváron, Pilisszentivánon a szokás, a kisebb mértékű kitelepítés miatt, a mai napig tovább él. Ezeken a településen az új lakosokat, közösségeket, intézményeket is sikerült bevonni a munkába, a hagyomány változik, de él.

Nagykovácsiban az úrnapi körmenetek egyházi és egyházközségi jelentősége megmaradt, de a közösségi jellege, a kápolnák és a virágszőnyeg elkészítése elmaradt.

A generációs tudás-tapasztalat kikopott, a technikák elfelejtődtek, a kápolnáknak nyoma nincsen. A mai lakosság nagyobb része nem is sejtí, voltak ilyenek.

Célunk szerint, legalább az érdeklődők számára szeretnénk lehetővé tenni, hogy az ünnephez kapcsolódó szokásrendszer újra a kollektív emlékezetbe kerülhessen, még ha a közösségi potenciált az újraélesztéshez gyengének is gondoljuk, és talán az erre való törekvés is irreális volna.

Nagyon nehéz dolgunk volt az adatgyűjtés során, a tárgyi emlékek még a fotók szintjén is eltűntek, vagy nem kerültek elő. Drámaian kevés emlék maradt erről a község egyik jelentős egykori ünnepéről. Az interjúk adatgyűjtésnél is látszólag ellentmondó információkhoz jutottunk, de leginkább a már szinte kutathatatlan terep torokszorító érzésével kellett szembesülnünk.

A helyi emlékeket ez alkalommal is a Ferenczy Múzeumi Centrum anyagaival egészítettük ki, külön köszönet dr. Sz. Tóth Judit néprajzkutatónak, hogy munkánkat idén is segítette.

A kiállítás címe: „Virágból szótt imádság” Gáspár Kinga internetes cikkéből származik.

Reményeink szerint, a kiállítás méltó emléket állít egy egyházi ünnep régi, közösségi hagyományrendszerének, egyben új ismereteket ad Nagykovácsi történelme iránt elkötelezett érdeklődők számára! „

2094 Nagykovács, Kossuth Lajos utca 78. 26/355-362 öregiskola.hu kozosseghaz@nagykovacsi.hu

A kiállítás plakátja, Egri Anikó munkája

A Helytörténeti Értesítők

2023-ban Virágból szőtt imádság címmel jelent meg a Helytörténeti értesítő, nyomtatott formában. Az Értesítő az idei kiállítás anyagát dolgozta fel.

A nyár folyamán az Országos Széchényi Könyvtártól megkapta a sorozat az ISSN számot, az Értesítők köteles példányait elküldtük a nemzeti könyvtárba, így a Nagykovács Helytörténeti Értesítők elérhetőek mindenki számára.

A 120 éves könyvtárügy anyagot sajtó alá rendeztük. Elküldtük a szentendrei Hamvas Béla Megyei Könyvtár konferenciakötetébe, lektori forduló után a szükséges javításokat

megküldtük, várjuk a tanulmánykötet megjelenését. A Nagykovácsi könyvtárügyének 120 éve című Értesítő 2022-es jelzéssel, de 2023-ban jelent meg.

Bányász nap – Szent Borbála nap

2023. szeptemberében koszorúzást tartottunk a Bányász napon a Kolozsvár téren lévő Bányász emlékműnél, ahol Hudák Zsuzsanna szavalatát hallgattuk, felcsendült a bányászhimnusz. Szent Borbála ünnepén megismételtük a fáklyamécsesekkel való Borbálajarást, mécseseket gyújtottunk az emlékműnél, Kemenes Gábor atya imát mondott a bányászokért, felolvastuk az áldozatok nevét, akik az életüket adták a bányában.

Köszönjük a beszámoló megismerését, kérjük annak megvitatását, elfogadását!

Nagykovácsi, 2024. március 8.

